

Ondersteuning in de voor- en vroegschoolse periode

Inleiding

Waarom werken aan een doorgaande lijn?

Achterstanden die bij binnenkomst in groep 1 al bestaan, blijken tijdens de basisschoolperiode moeilijk weg te werken. Kern van het beleid is daarom om met risicoleerlingen al op de peuterspeelzaal of in het kinderdag - verblijf te starten met educatieve programma's. Een doorgaande lijn in de vorm van een doorlopend programma van voorschoolse voorzieningen naar de groep 1 en 2 levert een betere 'startpositie' op voor groep 3. Wanneer kinderen instromen in groep 1, hebben ze al een hele ontwikkeling doorgemaakt. Thuis, op een kinderdagverblijf of op een peuterspeelzaal. Scholen zien het positieve resultaat van voorschoolse educatie bij kinderen die dit gevolgd hebben. Vaak is vanuit het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal bekend welke stappen ze hebben gemaakt in hun ontwikkeling. Peuterspeelzalen, maar ook steeds meer kinderdagverblijven, observeren en registreren de ontwikkeling van kinderen. De basisschool kan hier gebruik van maken, maar in de praktijk gebeurt dat lang niet altijd. Het is dan ook voor basisscholen en besturen zinvol om na te gaan hoe deze doorgaande lijn met de voorschoolse educatie te optimaliseren is en zodoende het aanbod in de onderbouw te versterken. Alle reden om samen met voorschoolse voorzieningen te werken aan doorgaande lijnen.

Wat verstaan we onder een doorgaande lijn?

Bij doorgaande lijnen gaat het om een ononderbroken ontwikkelingsgang van kinderen door het onderwijs. Het gaat in dit geval om een doorgaande lijn van voorschoolse educatie (in peuterspeelzalen of kinderdagverblijven) naar vroegschoolse educatie (in groep 1 en 2). Er zijn heel veel manieren om een doorgaande lijn te realiseren. Hoe je dat doet, is afhankelijk van de visie en aanpak van de school, de omgeving waarin de school staat, en allerlei andere factoren. Van belang is de doorgaande lijn in het beleid: samenwerking en afstemming tussen peuterspeelzalen/ kinderdagverblijven en de school, waaronder de overdracht van gegevens van de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf naar de school. En de inhoudelijke doorgaande lijn: doorlopende programma's, leerlijnen voor taal, rekenen, sociale ontwikkeling.

Beleid

Het Samenwerkingsverband Roosendaal-Moerdijk e.o. (PO 30.02), verder SWV PO3002, is van mening dat voor zoveel mogelijk kinderen thuisnabij een passend onderwijsaanbod moet worden gerealiseerd. Hiertoe hanteren de schoolbesturen die samenwerken in het samenwerkingsverband een beleid dat gericht is op versterking van de basisondersteuning, uitbreiding van de expertise op alle basisscholen en het gezamenlijk werk maken van passend onderwijs. Hiervoor werken het samenwerkingsverband en de deelnemende scholen samen met jeugdhulp, de gemeenten, zorgaanbieders en alle anderen die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van een passend onderwijsplek voor een kind.

Het samenwerkingsverband streeft er naar om kinderen een ononderbroken ontwikkeling aan te bieden en daarbij vragen de overstappen van voorschool naar vroegschool en van primair naar voortgezet onderwijs specifieke aandacht.

In deze notitie gaan we vooral in op de doorgaande lijn voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften die in aansluiting op de voorschoolse voorziening zo spoedig mogelijk met de juiste ondersteuning hun plek vinden in het samenwerkingsverband passend onderwijs.

Om voor die leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben, de overstap van de voorschool naar de basisschool zo goed mogelijk te laten verlopen, is het van belang om te voorzien in een tijdige een deugdelijke informatievoorziening. Hiervoor gelden een aantal uitgangspunten die in het onderstaande zijn samengevat.

Uitgangspunten

- Leidsters zijn voldoende geschoold in observeren, signaleren en begeleiden
- Voorschoolse voorziening hanteert een kindvolgsysteem
- Overdracht peuterspeelzaal/voorschool naar basisschool is in beleid opgenomen
- De voorschoolse voorziening kent een interne ondersteuningsstructuur met een intern begeleider
- Er worden groepsbesprekingen gehouden
- De voorziening heeft een relatie met een jeugdprofessional met expertise jonge kind
- De voorziening betreft ouders bij de ondersteuning
- Indien basisschool bekend dan IB –basisschool erbij
- Aanvragen arrangement of TLV kan voordat kind op basisschool zit
- Traject moet op 3 jarige leeftijd worden gestart
- Bij geen basisschool aanmelden bij passende school SbO of SO die vervolgens TLV aanvraagt
- Aansluiting jeugdzorg t.b.v. MKD en ODC –plaatsing of hulp in gezin of therapie of onderzoek of andere geïndiceerde jeugdhulp
- Aansluiting SO2
- Aansluiting SO1

De genoemde uitgangspunten schetsen de meest ideale situatie, die op dit moment zeker niet op alle plekken aanwezig is en waarvan verwacht mag worden dat het ook niet van de ene dag op andere geregeld zal zijn. De opsomming geeft wel aan dat er met nogal wat participanten afspraken gemaakt moeten worden om ervoor te zorgen dat de informatieoverdracht vlot verloopt en dat er vroegtijdig actie ondernomen wordt om ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van jonge kinderen zo onbelemmerd mogelijk kan plaatsvinden.

Stappen in de ondersteuningsroute.

Stappen	Mogelijke acties
Stap 1. Observeren, signaleren en begeleiden De leidster begeleidt het kind en observeert en signaleert extra ondersteuningsbehoeften	<i>Overleg met ouders. Leidster werkt handelingsgericht</i>
Stap 2. Leidster deelt eventuele vermoedens van zorg/ ondersteuning met collega's en de voorschools IB'er (VIB) tijdens de groepsbespreking	<i>Overleg met ouders. Handelingsplan opstellen en de leidster werkt handelingsgericht</i>
Stap 3. Leidster en VIB'er bespreken de ondersteuningsbehoeften rond het kind en het gezin in het ondersteuningsteam van de voorschoolse voorziening met de jeugdprofessional. Multidisciplinaire handelingsgerichte beoordeling met afspraken over de benodigde ondersteuning en handelingsadviezen voor leidster en ouders	<i>Overleg met ouders. Handelingsadviezen aan leidster. Handelingsplan bijstellen. Leidster werkt handelingsgericht. Mogelijk nader onderzoek gewenst</i>
Stap 4. Ondersteuningsvraag kind en ouders wordt besproken in het ondersteuningsteam van de voorschoolse voorziening samen met de jeugdprofessional en de expert jonge kind van het SWV PO3002/MDC..Multidisciplinaire handelingsgerichte beoordeling met afspraken over de benodigde ondersteuning en handelingsadviezen voor leidster en ouders Indien ouders hun kind al hebben aangemeld bij een basisschool dan wordt de intern begeleider van die basisschool mee uitgenodigd voor overleg	<i>Overleg met ouders.</i>

Handelingsadviezen aan leidster. Handelingsplan bijstellen. Leidster werkt handelingsgericht.
Observatie door consulent JK.
Nader onderzoek uitvoeren o.l.v. Integrale Vroeghulp.
Opties:

- *Met plan naar gewenste basisschool*
- *Aanvraag indienen bij de MDC t.b.v. arrangement*
- *Aanvraag indienen bij de MDC t.b.v. TLV SBO*
- *Aanvraag indienen bij de MDC t.b.v. TLV SO*
- *Aanvraag indienen bij CJG t.b.v. beschikking jeugdzorg (MKD/ODC)*

Stap 5

Begeleiding van het kind en ouders naar de passende voorziening en overdracht van de informatie t.b.v. continuïteit van de ontwikkeling van het kind..

Evaluatie van de geboden adviezen en interventies, nazorg voor kind/ouders en signalering van eventuele knelpunten ten behoeve van beleidsadviezen voorschoolse voorzieningen, partners in de jeugdzorg , het RSV Breda en de gemeenten..

Ten behoeve van stap 4 en 5 kent PO3002 een schakelarrangement, zodat de noodzakelijke deskundigheid kan aansluiten.